یادداشت OPINION

ولی بختیاری
محقق در امور توانمندسازی پیشکسوتان

تکریم در عمل

در اتوبوس نشسته بودم که دو جوان توجهم را جلب کردند. شیشه‌های اتوبوس را باز کرده بودند تا به‌قول خودشان، کمی از خنکای هوای پاییز به داخل بیاید. فردی مسن با محاسن و موی سفید که کنار دست من نشسته بود از آن‌ها درخواست کرد در صورت امکان، شیشه را ببندند، اما جوانان که غرق در دوران پرشور و نشاط خود بودند، به درخواست او اهمیتی ندادند و پیشنهاد دادند که مرد مسن صندلی‌اش را عوض کند. پیرمرد که از پاسخ جوانان ناراحت شده بود، کیف پولش را باز کرد و عکس جوانی‌اش را که در گوشه‌ای از کیف قرار داده بود به آن دو جوان نشان داد و به آن‌ها گفت، این عکس ۴۰ سال پیش من است، فردی تنومند و ورزشکار که بازوان قوی و سینه ستبر. گفت من هم روزی مثل شما جوان بودم و شما هم روزی مثل من پیر می‌شوید و ممکن است در اثر یک بادملایم هم استخوان درد بگیرید. جوانان شرمسار، از رفتاری که کرده بودند، بلافاصله از پیرمرد، عذرخواهی کردند و پنجره را بستند.

به‌راستی چرا ما با غرق‌شدن در زندگی روزمره خود، سالمندان و کهنسالان را فراموش کرده‌ایم؟

سالمندان و کهنسالان امروز در گذشته تمام سختی‌های زندگی و کار را به تن خریدند که شرایط زندگی بهتر را برای فرزندان‌شان مهیا کنند و حال که به دوران پیری قدم گذاشته‌اند، تنها یک آرزو دارند، در خانه‌ای آرام و مملو از محبت در کنار فرزندان و نوه‌های خویش، روزهای عمر را سپری کنند. متأسفانه در این زمانه، غرق‌شدن در امور شخصی و روزمره و... باعث‌شده تکریم سال‌خوردگان کم‌رنگ شده و به آنان و مشکلاتشان توجه کافی نشود.

تواضع در برابر والدین و احترام و اطاعت از آنان، کمترین حقی است که والدین بر گردن فرزندان خود دارند. آیا با تمام سفارشاتی که دین مبین اسلام نسبت به تکریم والدین داشته، می‌توان والدین و بزرگان خویش را هنگام فروافتادن در ورطه ناتوانی و خزان زندگی، رها کرده و آنها را تنها بگذاریم و فراموش کنیم که خود نیز زمانی این دوران را تجربه خواهیم کرد. کودکان از آنچه در رفتار بزرگ‌ترها ببینند، الگو می‌گیرند. احترام به بزرگ‌ترها و رعایت ادب و تکریم سالمندان و کهنسالان، اگر در عمل و رفتار ما تجلی یابد، فرزندان ما نیز، این فرهنگ را آموخته و با همین آداب و سنن رشد می‌کنند. کسی که انتظار ادب و معرفت و حق‌شناسی از فرزندانش دارد، باید نسبت به پدر و مادر و بزرگ‌ترهای خود احساس مسئولیت کند و تا کوچک‌ترها هم از او بیاموزند.

اگر ما به سالمندان و کهنسالان خود احترام نگذاریم، از خردسالان و نوجوانان نمی‌توان انتظار داشت که با سال‌خوردگان و خود ما با احترام و تکریم، برخورد کنند. جای سالمندان، پیش از آنکه در «آسایشگاه»ها و «سرای سالمندان» باشد، در کانون گرم و بامحبت خانواده‌هاست تا چراغ خانه روشن بماند و محور تجمع و الفت افراد شوند.

بالاخره آنان حاصل یک عمر تجربه و چشیدن سرد و گرم روزگارند و می‌توانند «مشاوران» خوبی در تصمیم‌گیری‌های ما باشند.

پاسخ به پرسش‌های بیمه‌ای خوانندگان:

مقررات انتقال و استرداد حق بیمه و بازنشستگی کارکنان دولت

[عکس: مرضیه پروانه]

آیا بعد از انتقال حق‌بیمه بازنشستگی به سازمان تامین‌اجتماعی، درخواست تعیین بدهی ایام به خدمت سربازی و پرداخت آن و انتقال به سازمان تامین‌اجتماعی امکان‌پذیر است؟

خیر، پس از بازخرید خدمت، پرداخت حق‌بیمه بازنشستگی ایام خدمت زیر سربازی و درخواست انتقال آن به سازمان تامین‌اجتماعی میسر نیست.

استرداد کسور بازنشستگی مشمولان سازمان بازنشستگی کشوری چگونه صورت می‌گیرد؟

در صورتی که مستخدم رسمی به‌صورت قطعی از دستگاه دولتی خارج شود، می‌تواند نسبت به دریافت کسور پرداختی سهم خود از سازمان بازنشستگی کشوری اقدام کند.

استرداد کسور بازنشستگی ایام اسارت آزادگان کارکنان دولت چگونه است؟

در مورد کسانی که براساس قانون حمایت از آزادگان، ایام اسارت آنان از هر لحاظ به‌حساب آمده است، استرداد و انتقال کسور حق‌بیمه طبق ضوابط مقرر از بابت سابقه خدمت واقعی مستخدم و سابقه ارفاقی (دو برابر اسارت) امکان‌پذیر است.

آیا تاریخ صدور ابلاغ بازنشستگی می‌تواند موخر بر تاریخ بازنشستگی باشد؟

با توجه به ماده «۲» آیین‌نامه اجرایی ماده «۱۰۲» قانون استخدام کشوری که مقرر می‌شود ابلاغ بازنشستگی بایستی قبل از تاریخ اجرای حکم، صادر و به مستخدم ابلاغ شود، لذا تاریخ صدور ابلاغ بازنشستگی نمی‌تواند موخر بر بازنشستگی باشد.

در صورتی که پرداخت حقوق در سوابق سازمان بازنشستگی به‌دلیل عدم مراجعه یا قطع حقوق راکد شده باشد، برقراری مجدد آن چگونه صورت می‌گیرد؟

برقراری مجدد با احراز هویت شخص یا وکیل قانونی و بررسی مدارک صورت می‌گیرد و ذی‌نفع بایستی با همراه داشتن مدارک لازم (اصل شناسنامه یا وکالت‌نامه معتبر) و درخواست دستگاه اجرایی به واحد ذی ربط سازمان بازنشستگی مراجعه کند.

در صورتی که حکم استخدام قطعی پس از تاریخ بازنشستگی صادر شده باشد نحوه اقدام سازمان بازنشستگی در خصوص برقراری حقوق بازنشستگی چگونه است؟

از آنجا که به استناد ماده «۱۹» قانون استخدام کشوری، تایید تطبیق مستخدم با مقررات استخدامی کشوری پس از پایان دوره آزمایشی و صدور حکم از سوی وزارتخانه یا موسسه استخدام‌کننده به‌عهده سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور است، بنابراین لازم است ابتدا تائیدیه مزبور اخذ و سپس رسیدگی لازم به‌عمل آید.

در صورتی که برای فردی بدون آنکه مشمول مقررات فصل هشتم قانون استخدام کشوری باشد به صندوق بازنشستگی کسور پرداخت شده باشد، وضعیت این فرد از حیث مقررات بازنشستگی چگونه است؟ (با فرض آنکه این فرد مشمول مقررات تامین‌اجتماعی بوده باشد)

با توجه به توافق‌نامه فیمابین سازمان بازنشستگی کشوری و سازمان تامین‌اجتماعی، در صورتی که حق‌بیمه فردی بیش از ۱۵ سال مستمر با هر کدام از صندوق‌ها پرداخت شده باشد، بدون توجه به شمولیت فرد به مقررات بازنشستگی کشوری یا تامین‌اجتماعی، صندوق دریافت‌کننده وجوه بازنشستگی متعهد به انجام امور بازنشستگی و وظیفه مستخدم ذی‌ربط حسب مقررات خود است.

آیا دریافت حقوق بازنشستگی و حقوق وظیفه توام، مجاز است؟

به استناد قانون اصلاح پاره‌ای از مقررات مربوط به حقوق بازنشستگی، مصوب ۱۳۷۹/۲/۱۳، دریافت دو حقوق بازنشستگی و وظیفه به‌صورت جز در مورد همسران مستخدمین متوفی ممنوع است.

آیا پس از تایید حکم برقراری حقوق بازنشستگی، تغییر مستند بازنشستگی امکان‌پذیر است؟

به‌طور عموم تغییر مستند بازنشستگی امکان‌پذیر نیست مگر به‌موجب الزامات قانونی.

در صورتی که مستخدم دولت مشمول مقررات بازنشستگی استخدام کشوری به‌صورت مامور در دو سال آخر خدمت، مدتی را متضمن پست عضو هیئت‌مدیره یا مدیرعامل شرکت‌های دولتی بوده باشد حقوق بازنشستگی وی چگونه تعیین می‌شود؟

در صورتی که مستخدم دولت، حائز شرایط بازنشستگی باشد حسب قانون اصلاح پاره‌ای از مقررات، معدل تمامی حقوق و مزایای دریافتی به‌عنوان ملاک کسور بازنشستگی در دو سال آخر خدمت در تعیین حقوق بازنشستگی لحاظ می‌شود. حسب قانون استخدام کشوری، خدمت عبارت است از: اشتغال به کار و به این خاطر برای تعیین معدل حقوق و مزایای مستخدم در دو سال آخر خدمت، مدت زمانی که مستخدم در آن دو سال به خدمت اشتغال داشته یا طبق قوانین و مقررات مربوط از حقوق و فوق‌العاده‌های مربوط به اشتغال استفاده کرده باشد، ملاک تعیین متوسط حقوق قرار می‌گیرد و چنانچه مستخدم در این مدت با قسمتی از آن در حالت عدم اشتغال یا عدم استفاده از حقوق اشتغال از قبیل آمادگی به خدمت، غیبت موجه و غیرموجه، انفصال موقت، مرخصی استعلاجی صعب‌العلاج بیش از یک‌سال، مرخصی بدون حقوق و... قرار گرفته باشد آخرین دو سالی که از حقوق و فوق‌العاده‌های مربوط استفاده کرده، ملاک احتساب معدل خواهد بود.

در صورتی که مستخدم دولت، حائز شرایط بازنشستگی باشد حسب قانون اصلاح پاره‌ای از مقررات، معدل تمامی حقوق و مزایای دریافتی به‌عنوان ملاک کسور بازنشستگی در دو سال آخر خدمت در تعیین حقوق بازنشستگی لحاظ می‌شود

عباس اورنگ
abbas.orang1973@gmail.com
کارشناس تامین‌اجتماعی

یادداشت OPINION

سالمندی و مهارت...

ادامه از صفحه ۹

... این موضوع زمانی تشدید می‌شود که سیاست‌های رفاهی سالمندی در کشور به‌شکل غلطی با سیاست‌های رادیکال جمعیتی (که تأکید کورکورانه‌ای بر لزوم افزایش نرخ رشد جمعیت دارند) خلط شده و گرفتار مواضع سیاسی و جناحی شوند. حال آنکه این دو، مقولاتی کاملا جداگانه هستند.

در برنامه‌ریزی برای حمایت از سالمندان در کشور، چند نکته مهم را باید در نظر گرفت:

۱. لزوم انجام مطالعات میدانی گسترده برای شناسایی تنوع جمعیت سالمندی و احصای نیازهای آنان؛ این گام می‌تواند کلیشه‌های حاکمیت و شهروندان را درباره هزینه‌بربودن خدمات سالمندی از میان بردارد. این خدمات در صورتی پرهزینه است که بدون در نظر گرفتن ویژگی‌های زمانی و مکانی سالمندان به آنان بودجه اختصاص دهیم.

۲. توجه به فرهنگ بومی؛ برخی باورهای فرهنگی به‌ویژه حجب و حیا و گاه ناتوانی در اظهار نارضایتی و مخالفت، ممکن است بسیاری از سالمندان را از صحبت درباره نامساعدبودن اوضاع‌شان بازدارد.

۳. هر نوع خدماتی که به سالمندان ارائه می‌دهیم، درحقیقت نه‌تنها خدمت‌رسانی به آنان نیست، بلکه فرهنگ‌سازی برای نوجوانانی است که در آینده‌ای نزدیک به برنامه‌ریزی برای ما خواهند پرداخت.

منبع: خلاصه‌ای از مقاله «بررسی راهکارهای مشکلات زندگی سالمندان در ایران» منتشرشده در کتاب «گزارش وضعیت اقشار آسیب‌پذیر و آسیب‌دیدگان اجتماعی»

جدول شماره ۲۱۱

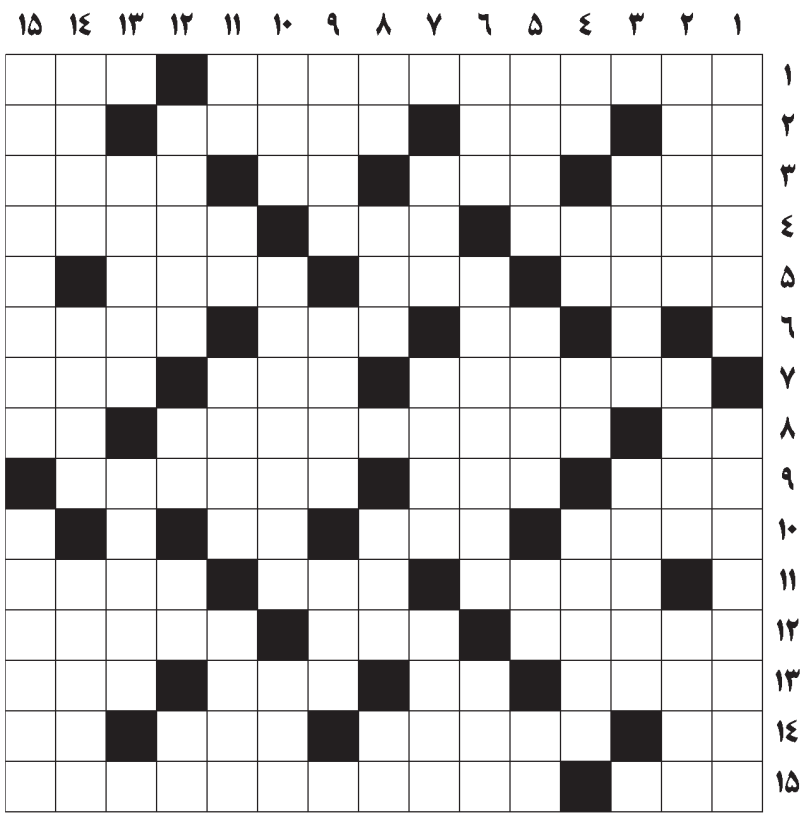

حمیدرضا عبدالوند
طراح جدول

افقی:

۱. در میان ۴۰ شرکت برتر بورس در سال ۹۷ قرار دارد- بها
۲. حرفه- تمیز و بی‌آلایش- بی‌جان- ویتامین انعقادی
۳. مزد- مربی کودکان- شیلی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان این فلز است- پیچ تنظیم صدای یک دستگاه صوتی
۴. آب فشان- خمیازه- برنده جایزه اسکار بهترین فیلم ۲۰۰۶ اثر «پل هگیس»
۵. پارچه‌ای ایرانی- شکننده- گواه یافته
۶. دزد- برداشت محصول- آیین مقدس هندی‌ها و کتاب «ودا»
۷. پخته‌شدن- نوعی ریاست- اندام شنوایی
۸. دم و دستگاه- بهترین و بزرگ‌ترین افتخار تاریخ بدن‌سازی کشور را امسال در «مستر المپیا» به‌دست آورد- قدم یک پا
۹. ماترک- محکم- پایتخت اروپایی
۱۰. از توابع کرمان- اشاره به نزدیک- حرف گزینش!
۱۱. پدری- مرکب- جنگی
۱۲. از جهت- مکمل زن- از وسایل مولد نیرو
۱۳. در آن هنگام- چسبناک- مقابل جذب- دارای گرایش
۱۴. رکن اصلی خانواده- از شهرهای بریتانیا- رنگ- از رودهای مهم ایران
۱۵. گریبان- بخشی اقتصادی که دولت در جهت تقویت آن باید گام بردارد

عمودی:

۱. از چهار ویژگی مربوط به یک بنگاه آماده برای حضور در فضای پسابرجام و پساتحریم در اقتصاد ایران- آموزش‌هایی برای کارگران که قبل از اشتغال به کار باید جدی گرفته شود
۲. بیمار- از درختان- غرزدن
۳. یارو یس- ستارگان آرمیده
۴. اضطراب- راه میان‌بُر!- کوتاه‌ترین آیه قرآن- سرقت
۵. خرمن ماه- پوشاک- شبکه اینترنتی- دهان تازی
۶. جزیره‌ای در غرب ایرلند- حادثه‌سازترین عوامل ایام نوروز- یاور اهریمن
۷. سگ پاچه‌گیر- عدم موفقیت- شکوهمند
۸. زمان تاریکی- آستانه‌ها- آتش عرب- هنگام
۹. چهره- تهنشینی- یاری و کمک
۱۰. برادر مرگ- قله‌ای با چهار هزار متر ارتفاع در فرانسه- کار شگفت
۱۱. ضمیر سوم شخص مفرد- مرگ آسمانی- شهری در فلسطین- فیلمی از ابراهیم حاتمی کیا
۱۲. شکیبایی- رمق آخر- زنده- کلام معتبر
۱۳. نان پاره گدایی- سیمرغ
۱۴. مقابل رونق- بدهکار بزرگ سازمان تامین‌اجتماعی- فیلمی از مصطفی کیایی با فروش بیش از ۱۰ میلیارد تومانی
۱۵. در استراتژی توسعه صادرات جایی ندارد- در نگرش مقاومتی در حوزه اجتماعی، جامعه را باید در قبال چنین ریسک‌هایی مصون‌سازی کرد

جدول شماره ۲۱۰